

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/46/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620201358
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620201358.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., so sídlom tamtiež, proti žalovanej M. E., nar. X.X.XXXX, bytom R. V., W. M. XXX/X, o zaplatenie 125,65 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11Csp/17/2020-154 zo dňa 30. júla 2020 v spojení s opravným uznesením č. k. 11Csp/17/2020-181 zo dňa 23. septembra 2020 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu (v celom rozsahu) zamietol, keď konštatoval premlčanie nárokovaného práva. Vyslovil danosť aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, na ktorého bola zmluvou o postúpení pohľadávok postúpená v spore uplatňovaná pohľadávka. Za preukázané považoval uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou, na základe ktorej žalovaná získala úver vo výške 300 eur. Okresný súd uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že žalovaná svoje zmluvné povinnosti neplnila. Právne predchodcovi žalobcu tak vzniklo právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru; avšak v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a za súčasného upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

2. Okresný súd konštatoval, že žalovaná vznesla námietku premlčania. Zároveň však dodal, že vzhľadom na podanie žaloby po nadobudnutí účinnosti novely Občianskeho zákonníka (po 5.12.2018), podľa ktorej premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, by aj ex offo skúmal, či žalobca neuplatnil premlčané právo. Výhodiskovo ustálil, že žalovaná vykonala pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti poslednú úhradu (15 eur) dňa 20.3.2017. Keďže žalobca nepreukázal, že by žalovaná uhradila najbližšiu nasledujúcu splátku splatnú dňa 20.4.2017, podľa názoru okresného súdu odvtedy začala plynúť premlčacia doba podľa § 103 Obč. zák. Nakoľko žaloba bola súdu doručená dňa 13.5.2020, stalo sa tak po uplynutí zákonnej trojročnej premlčacej doby.

3. O trovách prvoinštančného konania rozhodol okresný súd tak, že žalovanej ich náhradu nepriznal, lebo jej žiadne trovy nevznikli.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovieť, alebo jeho zrušenia a vrátenia veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Prioritne poukazoval na nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku, z odôvodnenia ktorého nie je zrejmé, aké úvahy viedli súd k zamietnutiu žaloby; čím došlo k porušeniu práva (žalobcu) na spravodlivý proces.

5. Odvolateľ tiež namietal právne posúdenie veci vo vzťahu k aplikácii § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák. a v nadväznosti na § 103 Obč. zák. Zdôrazňoval, že veriteľ môže uplatniť svoje právo

na zosplatnenie úveru len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky; inak toto jeho právo zaniká. V takom prípade mu vzniká opäť právo na zosplatnenie, až keď dlžník nezaplatí ďalšiu splátku dlhu. Podľa žalobcu bolo preukázané, že žalovaná bola v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru v omeškaní s plnením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace. Keďže právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, mimoriadna splatnosť v súdenom prípade nemohla byť vyhlásená pre nespĺnenie inej splátky než tej, ktorá zosplatneniu úveru bezprostredne predchádzala, t.j. splatnej dňa 20.8.2018.

6. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po 12.9.2018 (podaním z ktorého dňa právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť) tak začala v súlade s § 103 Obč. zák. plynúť odo dňa nasledujúceho po dni zročnosti splátky, pre nespĺnenie ktorej k zosplatneniu došlo, t.j. od 21.8.2018. Keďže žaloba bola podaná 13.5.2020, bol nárok na súde uplatnený pred uplynutím premlčacej doby.

7. Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

9. Okresný v bode 7. svojho odôvodnenia konštatuje, že listom z 15.12.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú na úhradu sumy 217,21 eur do 15 dní a podaním z 12.9.2018 jej oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti. Hoci v ďalšom texte odôvodnenia nielen poukazuje na § 53 ods. 9 Obč. zák., ale aj vymedzuje zákonné podmienky, naplnenie ktorých je nevyhnutným predpokladom pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, neuvádza žiadne východiská a úvahy, z ktorých by mal rezultovať záver o splnení týchto podmienok v konkrétnostiach súdnej veci. Len uvedenie konštatovania, že právnenému predchodcovi žalobcu pre neplnenie (zmluvných) povinností žalovanou vzniklo právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, je v tomto smere značne nedostatočné.

10. Pokiaľ by okresný súd i (v rámci odôvodnenia) vymedzil zistenia vyplývajúce z písomnosti právneho predchodcu žalobcu z 15.12.2017 (č.l. 89), bol by nepochybne ustábil, že predmetný právny úkon neobsahuje upozornenie na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti, ktoré zistenie je z podstaty súdnej veci (až) určujúce. Obdobne, ak by venoval náležitú pozornosť (opäť i v rámci vymedzenia preukázaného skutkového stavu v odôvodnení) zmluve o postúpení pohľadávok, resp. jej prílohe vzťahujúcej sa na vzťah právneho predchodcu žalobcu a žalovanej, zistil by, že v zmysle predmetnej listiny mala byť uplatňovaná pohľadávka zosplatnená už 22.11.2017 (predposledný údaj na danej písomnosti - č.l. 37). To znamená ešte skôr, ako právny predchodca vôbec vyhotovil a odoslal výzvu žalovanej upozorňujúcu ju na omeškanie so splácaním pohľadávky banky. V rozoberaných súvislostiach je nadväzne - vzhľadom na § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z v spojení s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 147/2017 zo dňa 24.4.2018 (publikovaným tiež v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 60/2018) minimálne predčasným aj záver o danosti aktívnej vecnej legitímácie žalobcu.

11. Z vyššie konštatovaného je zrejmé, že námietka o nedostatočnosti odôvodnenia (o nepreskúmateľnosti) napadnutého rozsudku je opodstatnená. Určité nedôslednosti, resp. nepresnosti vykazuje odôvodnenie i v ďalších spojitostiach. Okresný súd napríklad konštatuje preukázanie získania úveru 300 eur žalovanou, čo však nezodpovedá obsahu spisu a ani tvrdeniam žalobcu (žalovanej bol poskytnutý „len“ úverový rámec 300 eur; celkovo čerpana/ /využila v súčte vyššiu sumu, ale ani raz 300 eur). Ak námietku premlčania vzniesla priamo žalovaná, bolo svojou povahou nadbytočné zo strany okresného súdu rozvíjať úvahy o eventualite prieskumu premlčania aj ex offa. Určite vysvetľujúcejšiu úvahu by si zaslúžil - v otázke premlčania uplatňovaného nároku - východiskový záver okresného súdu, prečo ustábil, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo/malo dôjsť práve pre splátku splatnú 20.4.2017; nehovoriac v takomto prípade o absentujúcom právnom posúdení relevantných časových súvislostí, ak zároveň uzavrel, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo až 12.9.2018.

12. Krajský súd poukazuje na to, že žalobca, ktorého v sporovom konaní zaťažuje bremeno tvrdenia, v štádiu konania pred okresným súdom neposkytol akékoľvek tvrdenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu/úveru. Dokonca, je možné konštatovať, že z procesných podaní ani nebolo zrejmé, či svoj nárok

vôbec odvodzuje (aj) od zosplatnenia úveru. V tomto smere okresný súd postupoval v rámci svojich skutkových záverov (hoci nepresných) do určitej miery až nad rámec procesných oprávnení.

13. Bez ohľadu na uvedené - aj v kontexte prípadnej aplikácie procesného pravidla o nepopretých skutkových tvrdeniach - je namieste zdôrazniť, že toto pravidlo neznamena, že súd v prípade pasivity žalovanej strany prizná žalobcovi v plnom rozsahu ním požadovaný (meritórny) nárok. Zo záverov Ústavného súdu SR vyslovených v uznesení sp. zn. I. ÚS 246/2019 z 11.6.2019 vyplýva, že pasivita protistrany (v podobe zanedbania povinnosti poprieť tvrdenia žalobcu) nemôže mať za následok priznanie akéhokoľvek (rozumej riadne netvrdeného a nepreukázaného) uplatneného nároku.

14. Odvolací súd súčasne dopĺňa, že v súdnej veci ide o spor s ochranou slabšej strany (§ 290 a nasl. CSP), kde protektívny prístup súdu explicitne nachádza svoj legitímny základ v čl. 6 Základných princípov CSP. V jeho zmysle majú strany sporu v konaní rovnaké postavenie okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu; takéto postavenie strán je nepochybne dané i v súdnej veci.

15. V záujme komplexnosti odvolací súd dodáva, že právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť síce zaniká splatnosťou najbližšie nasledujúcej splátky, ale nejde o absolútny zánik tohto oprávnenia v konkrétnom hmotnoprávnom (záväzkovom) vzťahu. Ak budú podmienky hypotézy právnej normy splnené i v spojitosti s niektorou z ďalších splátok, takéto oprávnenie vznikne veriteľovi opätovne. Z hľadiska náležitosti určitosti (hmotno)právneho úkonu zosplatnenia je viac ako žiaduce, aby veriteľ dostatočne jasne vymedzil splátku, pre ktorú svoje oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu využíva.

16. V novom rozhodnutí bude povinnosťou okresného súdu v rámci jeho odôvodnenia postupovať tak, aby spĺňalo náležitosti definované v § 220 ods. 2 CSP (najmä uviesť, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil). Zároveň prihliadne na intencie vyslovené v tomto uznesení odvolacieho súdu.

17. Ako výrok závislý od meritórneho výroku musel byť zrušený aj výrok o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania. V novom rozhodnutí v zmysle § 396 ods. 3 CSP rozhodne okresný súd i o nároku na náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e j e** prípustné.